

for at faa Erstatning for Skade, Ulemper o. s. v. Jeg har den Tro til vore store Skovejere, at de har saa megen Samfundssans, at de forstaar, at de, naar de — selvfølgelig — som andre har Ret til at sikre sig Fred i deres Boligers nærmeste Omgivelser, i Virkeligheden er en Slags Forvaltere af et alment Samfundsgode, som de ikke har moralsk Ret til at undrage Befolkningen Adgang til. Øves der Hærværk i en Skov, er det rimeligt, at der ydes Erstatning. Det er ikke blot i Skovejerens, men i Samfundets Interesse, at der ikke øves Hærværk overfor vore Skove. Men naar det drejer sig om at pine et Beløb ud, fordi Folk færdes ad en Sti og træder en Smule Mos eller en Bregne ned, og en Skovejer vilde forsøge paa et saadant Grundlag at skaffe sig Erstatning, haaber jeg, det maa gaa ham, som jeg har læst om, at det en Gang gik i England eller Amerika i en tilsvarende Sag, hvor Domstolene højtideligt tilkendte vedkommende Skovejer en Penny i Erstatning. Det er muligt, at vore Domstole endnu ikke kan hæve sig til et saa humoristisk Standpunkt, at de tilkender en Skovejer en Femogtyveøre i Erstatning, men det kan maaske komme, naar den nye Retsreform træder i Kraft. Men jeg har, som sagt, den Tro, at det vil være et rent Undtagelsestilfælde, at en stor Skovejer, naar det ikke i mindste Maade berører hans Privatlivs Fred, vil begaa den umoralske Handling at forhindre Befolkningen i at faa det baade hygiejniske og moralske Udbytte, som Færdsel i Naturen frembyder. Det kan ikke nytte at ville komme Befolkningens daarlige Adspredelser til Livs ved at holde Moralprædikener for den. Jeg tror, den Vej, man skal gaa, er at sætte andre og bedre Adspredelser i Stedet, og ingen Adspredelse er bedre egnet til at modvirke slette Adspredelser, særlig i de store Byer, end god og fri Adgang til Skov og Strand.

Saa vil jeg pege paa, at naar man fra visse Sider har ment, at Landbefolkningen skulde være fjendtlig stemt overfor en Lov som denne, er det urigtigt. Jeg føler mig overbevist om, at vor Bondestand ser paa denne Lov med Velvillie. Bonden ønsker selvfølgelig at dyrke sin Jord i Fred og med fuldt Udbytte, men det vil meget godt kunne lade sig gøre med gensidig Hensyntagen, uden at denne Lovs Formaal i mindste Maade skades. Det er ikke Bonden, det er de store Bykapitalister, der lejlighedsvis, desværre maaske allerede ret hyppigt, har lagt Be-

slag f. Eks. paa Stranden, ikke for at værne deres Privatliv, men for at demonstrere deres Pengeagt, vise den fremnetop ved at hindre andre i at nyde godt af deres Strand. Jeg vil altsaa tilbagevise den Beskyldning, som fra visse Sider er fremført, at den danske Landbostand ser med Uvillie paa denne Lov. Det er min Overbevisning, at hvis det skulde vise sig, at denne Lov paa Grund af Modstand fra Skovejerne eller Strandejerne ikke kommer til at gøre tilstrækkelig Nytte, eller hvis det skulde vise sig, at disse Nævn, saaledes som Landstinget har formet dem, ikke vil være energiske nok med Hensyn til Lovens Udførelse i Praksis, vil det blive let fremtidig at gennemføre de nødvendige Ændringer, fordi Landstinget har givet baade Folketinget og Ministeren Ret i, at her er et Formaal, som bør naas.

Justitsministeren (Zahle): Det glæder mig, at denne Lov nu vil blive endeligt gennemført i Rigsdagen, og det glædede mig at høre den ærede sidste Taler sige, at der i hans Parti var Villighed til, hvis det skulde vise sig, at der i den Begyndelse, som dette Lovforslag er, paa et eller andet Punkt var indført Regler, som ikke maatte vise sig fyldestgørende, at tage Sagen op til fornyet Overvejelse og revidere Loven, saa at den kunde blive ændret paa de Punkter, hvor Erfaringen maatte vise, at der er Fejl. Det, som der nu er draget Omsorg for, er, at man faar Midler til at sikre Befolkningen Adgang til at tilbringe sin Fritid i fri Luft paa en sund Maade. Endvidere er der truffet Bestemmelser, ifølge hvilke man tør haabe, at Naturen her i Landet kan blive fredet, saaledes at baade hvad der i den maatte være af videnskabelig Interesse, og hvad der ved Skønhed maatte have Værdi, kan blive fredet. Det sker altsaa ved dette Lovforslags Ophøjelse til Lov.

Saaledes som jeg i forrige Rigsdagsamling havde forelagt Lovforslaget, var der under det ogsaa indbefattet Fredning af gamle, historisk eller arkitektonisk værdifulde Bygninger. Senere er den Del af Lovforslaget blevet udsondret som et særligt Lovforslag. Dette er endnu ikke fremmet saa vidt som det her foreliggende, men jeg haaber, at den Velvillie, det ærede Medlem for Odder-Kredsen (Hegelund-Lange), der talte paa Venstres Vegne i Dag, lagde for Dagen, ikke alene vil gøre sig gældende overfor det her foreliggende Lovforslag, men ogsaa i fuldt